

[סגור חלון](#)

כך נמנע את הרצח הבא

יש פתרון לרצח בתוך המשפחה: אזיק אלקטרוני שמתריע בפני המאויים

עו"ד מאיר פוקס 28/12/14

אחת למספר חודשים אנו למדים על מקרי רצח בתוך המשפחה: בעל את האישה, הורה את ילדיו הרכים, בן את ההורים או אח שקם על אחיו. במקרים הטרגיים במיוחד מדובר בבן משפחה, שנעצר ושחרר תוך צו הרחקה (בלשון החוק "צו הגנה"), אך אותו אדם מפר את צו ההרחקה, מגיע אל המשפחה ומבצע את הרצח הנתעב.

בתי המשפט מסתמכים על שני חוקים כדי להוציא את הצווים האמורים להגן על הנפגע הפוטנציאלי: הראשון הוא החוק למניעת אלימות במשפחה, המסמיך שופט להוציא צו הגנה, לפיו יאסר על אדם להיכנס לדירה בה מתגורר בן משפחתו או להימצא מרחק מסוים מאותה דירה, גם אם יש לו זכות כלשהי בה. החוק השני הוא החוק למניעת הטרדה מאיימת, לפיו אם נוכח בית המשפט כי אדם נקט הטרדה מאיימת, הוא רשאי להוציא צו המורה לאותו אדם להימנע מלהטרד את הנפגע, בכל דרך ובכל מקום; לאיים על הנפגע; לבלוש אחריו, לארוב לו, לפגוע בפרטיותו וכו'.

כאמור, גם אם הוציא בית המשפט את הצו שנועד להגן על אותו אדם שחיו או פרטיותו נמצאים בסכנה ואסר על אותו פוגע להתקרב אל הנפגע, הרי שאין כל אפשרות מעשית למנוע את המשך מעשיו הפסולים, ואולי המסוכנים ממש, של האדם שכלפיו מופנה הצו, פעמים עד שנעשה מאוחר מדי.

מאמר זה בא להציע כאן לרתום את האפשרויות הטכנולוגיות הקיימות כיום כדי להגביר את הפיקוח על האדם המטרד או האלים, וכדי לתת לנפגע הפוטנציאלי זמן התראה מספיק לפני שהמטרד יגיע אליו פיזית. ההצעה הינה להצמיד אזיק אלקטרוני למאיים/פוגע שיתריע כאשר הוא מתקרב אל המאויים, תוך שההתראה תינתן לא רק למוקד העוקב אחר הפוגע אלא תינתן גם לאדם המאויים עצמו. מבחינה טכנולוגית אין כל קושי כיום לתכנן מערכת שתתקשר בין האזיק האלקטרוני לבין מכשיר אשר יהיה בידי המאויים. המכשיר יכול אפילו להיות הטלפון הסלולרי המוחזק דרך קבע בידי. השימות הטכנולוגית המיידית של מערכת כזו אושרה בפני כותב שורות אלה על ידי אחד מבתי הספר המובילים לתוכנה בישראל, שציין כי אפילו הסטודנטים שלו יכולים לתכנן מערכת כזו תוך יום אחד.

ומכאן לשאלת החוק - האם קיימת תשתית חוקית להפעלת מערכת כמוצעת לעיל? והתשובה לכך טמונה ב"הצעת חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה) התשע"ד-2014". מטרתה של תכנית הפיקוח האלקטרוני היא לשמש חלופת כליאה לעצורים ואסירים שמפאת מסוכנותם לא ניתן לאפשר את שחרורם ממעצר או ממאסר בדרך אחרת, בהעדר אפשרות לפיקוח אפקטיבי על עמידתם בתנאי השחרור שקבעו בית המשפט או ועדת השחרורים. הצעת כותב שורות אלה הינה שחוק הפיקוח האלקטרוני יתוקן כדי לכלול פיקוח על עצור/אסיר באשר לאזור שאליו הוא נכנס, קרי למתחם המוגן של אדם הזכאי להגנה מפאת מסוכנותו של המפוקח לנפגע הפוטנציאלי.

תוכנית הפיקוח האלקטרוני מופעלת כבר מאז שנת 2005, ושירות בתי-הסוהר הוא האחראי להפעלתה המבצעית ולתיאום הפעילות בין הגורמים, ובהם משטרת ישראל, הסנגוריה הציבורית, הרשות לשיקום האסיר ועוד; התוכנית פועלת מתוקף הוראת שעה עד ליום 1 במאסר 2015. על כן, כדי לחסוך בחיים, ניתן כבר ליישם את ההצעה המועלית כאן אפילו לפני אישור הצעת החוק.

שערו בנפשיכם איזו תרומה כבירה מערכת כזה יכולה לתרום להבטחת שלומם של אותם מאויימים פוטנציאליים, שיוכלו לקבל התראה של זמן מה מראש כאשר המאיים נכנס לרדיוס של מספר קילומטרים מהם. מיד עם קבלת ההתראה יוכל המאויים לנקוט באמצעי זהירות, בין אם על ידי קריאה לעזרה למשטרה או לאנשים קרובים, או להסתתרות במקום מוגן "עד יעבור זעם". במקביל, שהתראה תשלח גם למוקד המנטר את תזוזות המאיים וכח שיטור יוכל לנסות לאתרו ולהביא לעצירתו בטרם יפגע באדם שאליו הוא מכוון להגיע.

אני קורא איפוא לגורמי החקיקה ליישם תיקון לתכנית הפיקוח האלקטרוני באופן שיאפשר לנפגעי אלימות לקבל התראה לפני שהמפגע יגיע למפתן דלתם ובכדי להציל חיים - ויפה שעה אחת קודם.

עו"ד מאיר פוקס הינו שותף במשרד עו"ד גדעון קורן ושות' ומשמש כיועץ למשרד עורכי הפטנטים בן-עמי ושות'.